

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐ
NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT
ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ И ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА

Անտառային ֆոնդի տարածքը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքի այն մասն է, որը ծածկված է անտառով, ինչպես նաև այն ոչ անտառապատ տարածքը, որը տրամադրված է անտառային տնտեսության կարիքների համար:

Անտառային ֆոնդը ներառում է անտառապատ տարածքը (փաստացի ծածկված ծառերի տեսակներով, տնկիների տարատեսակներով), ոչ անտառապատ տարածքը՝ գյուղատնտեսական հողատեսքեր (վարելահող, խոտհարք, արոտավայր և այլն), հատուկ նշանակության տարածքներ (ճանապարհներ, ջրանցքներ, տնամերձեր և այլն), ինչպես նաև ճահճային տարածքներ, ավազուտներ, հեղեղատներ, թեթև լեռնալանջեր և այլն:

Գլխավոր օգտագործման անտառահատումը և անտառվերականգնողական հատումները փայտանյութի պատրաստման նպատակով հատումն ծառերի հատումն է:

Անտառապաշտպանական հատումներն իրականացվում են ըստ տնկիների աճի ու զարգացման և նպատակառոտորված են ծառերի և թփերի մի մասի պարբերական հատմամբ տնկարկների մնացած մասի հետագա աճի պայմանների բարելավմանը:

Forest area is a part of territory of Nagorno-Karabakh Republic covered with forest, as well as territory not covered by forest, but used for forestry needs. Forest stock includes forest area, i.e. forest covered territory (actually covered with plantations of trees) and territory not covered with forest but intended for forestation (burnt out areas, cutting areas, waste grounds, glades, areas of dead plantations). Besides, forest stock includes non-forest areas: agricultural lands (hayfields, pastures, arable land), special purpose areas (roads, ditches, country estates etc.), and also swamps, sands, ravines, steep hillsides and other territories.

Fellings of forests of main use and reforestation fellings are carried out in mature forests for procurement of timber.

Maintenance fellings are carried out in the process of growing and maturing of plantations and supposes cutting down of selected trees and bushes to secure better conditions of growth for other trees.

Площадь лесного фонда – это часть территории Нагорно-Карабахской Республики, занятая лесом, а также не занятая им, но предназначенная для нужд лесного хозяйства. Лесной фонд включает площадь, покрытую лесом (фактически занятую древесными породами, насаждениями разных видов), не покрытую лесом: сельскохозяйственные угодья (пашни, сенокосы, пастбища), площади особого назначения (дороги, каналы, усадьбы и др.), а также площади болот, песков, оврагов, крутых склонов и другие территории.

Рубки леса главного пользования и лесовосстановительные рубки проводятся в спелых древостоях для заготовки древесины.

Рубки ухода за лесом проводятся по мере роста и развития насаждений и заключаются в периодической вырубке части деревьев и кустарников, направленной на улучшение условий для дальнейшего выращивания оставляемой части насаждений.

110.ՀՈՂԱՅԻՆ ՄԱԿԵՐԵՍՆԸ*
LAND AREA*
ЗЕМЕЛЬНАЯ ПЛОЩАДЬ*

	01.07.2017		
	Հազ. հեկտար Thsd. hectares Тыс. гектаров	Տոկոսներով ընդհանուր մակերեսի նկատմամբ In percents from total area В процентах от общей площади	
Ընդհանուր հողային տարածքը Total land area	1143.27	100.0	Овщая площадь земель
Գյուղատնտեսական հողատներ Agricultural lands	571.54	50.0	Сельскохозяйственные угодья
Անտառային ֆոնդ Forest stock	457.16	40.0	Лесной фонд
Այլ հողեր Other lands	114.57	10.0	Прочие земли

* Ներառյալ հակառակորդի վերահսկողության տակ գտնվող տարածքները:
 Including the territories are under the control of the enemy.
 Включая территории, находящиеся под контролем противника.

111.ԱՆՏԱՌԱՆԱՆՏՈՒՄՆԵՐ
FOREST BREACHES
ЛЕСОНАРУШЕНИЯ

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Ապօրինի անտառահատումներ Illegal forest fellings								Незаконная рубка леса
ակտերի քանակը, հատ number of acts, pieces	5	13	8	7	5	15	19	число актов, шт
ծառերի քանակը, հատ number of trees, pieces	60	270	119	203	14	251	785	число деревьев, шт
ծավալը, մ ³ volume, m ³	30	150	53.53	106.67	38.31	137.39	335.6	объем, м ³
Հանձնվել է իրավապահ մարմիններին Referred to the law- enforcement	5	12	8	7	5	8	14	Переданы в правоохранительные органы
Գանձման ենթակա վնասի գումարը, հազ. դրամ The extent of damages subjected to recovery, thsd. drams	21480.0	16000.0	2371.5	5899.5	1401.0	7315.6	18676.0	Сумма ущерба, подлежащая взысканию, тыс. драм
այդ թվում՝ of which:								в том числе:
կամավոր մուծվել է ըստ անտառխախտման ակտերի, հազ. դրամ voluntarily paid according to the acts of forest breaches, thsd. drams	-	138.8	852.0	588.0	41.0	395.5	440.0	добровольно уплачены согласно актам о лесонарушениях, тыс. драм

**112. ԱՆՏԱՌԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐ
FOREST FELLINGS
РУБКА ЛЕСА**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Հատումներ, ընդամենը Fellings total								Рубка, всего
տարածքը, հա territory, ha	2909	3365	3562	3866	5824	5277	3816	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	45359	51030	79833	96237	76891	71230	74710	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>3213</i>	<i>4841</i>	<i>7284</i>	<i>5895</i>	<i>7005</i>	<i>4213</i>	<i>10772</i>	<i>лесоматериалы</i>
այդ թվում ըստ տնտեսակների of which by:								в том числе по видам:
անտառվերականգնման reforestation								лесовосстановления
տարածքը, հա territory, ha	340	190	480	334	1021	995	386	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	2901	4414	8601	8350	16475	22406	18689	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>2318</i>	<i>3064</i>	<i>5966</i>	<i>5576</i>	<i>6660</i>	<i>3898</i>	<i>5791</i>	<i>лесоматериалы</i>
լուսավորման և մաքրման illumination and clearing								для осветления и очистки
տարածքը, հա territory, ha	22	320	58	115	80	89	380	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	190	353	435	877	466	712	289	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>лесоматериалы</i>
նոսրացման thining out								для прореживания
տարածքը, հա territory, ha	32	90	183	25	55	91	100	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	161	1438	677	250	588	893	5954	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>58</i>	<i>919</i>	<i>425</i>	<i>139</i>	<i>215</i>	<i>299</i>	<i>4902</i>	<i>лесоматериалы</i>
անցումային transitional								переходные

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
տարածքը, հա territory, ha	700	1060	1580	1263	2410	2013	910	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	17839	20139	26872	21477	24874	24038	25406	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	-	103	75	30	-	-	-	<i>лесоматериалы</i>
սանիտարական sanitary								санитарные
տարածքը, հա territory, ha	1800	1700	1231	2100	2250	2085	2040	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	21671	19693	29698	52445	34375	22939	24372	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	779	475	445	109	130	-	79	<i>лесоматериалы</i>
մաքրում աղտոտումից clearing from pollution								очистка от загрязнений
տարածքը, հա territory, ha	-	-	-	-	-	-	-	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	2382	4661	11707	11964	-	-	-	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	57	280	101	41	-	-	-	<i>лесоматериалы</i>
այլ others								другие
տարածքը, հա territory, ha	15	5	30	29	8	4	-	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volum, m ³	215	332	1843	874	113	242	-	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	1	-	272	-	-	14	-	<i>лесоматериалы</i>

113. ՄԹՆՈՒՈՐՏԱՅԻՆ ՕՒՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ԱՆՇԱՐԺ (ԱՄՐԱԿԱՅՎԱԾ) ԱՂՔՅՈՒՐՆԵՐԻՑ ԱՆՁԱՏՎԱԾ ՎՆԱՄԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄԸ
EMISSION OF THE MOST WIDESPREAD POLLUTANTS PRODUCED BY STATIONARY SOURCES OF AIR POLLUTION
ВЫБРОСЫ ВРЕДНЫХ ВЕЩЕСТВ, ОТХОДЯЩИХ ОТ СТАЦИОНАРНЫХ ИСТОЧНИКОВ ЗАГРЯЗНЕНИЯ АТМОСФЕРНОГО ВОЗДУХА

(տոննա) (tons)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	(тонна)
Ընդամենը արտանետվել են վնասակար նյութեր Total emission of pollutants	2073.24	53.24	53.24	1036.35	1058.24	1588.05	1874.52	Всего выброшено вредных веществ
դրանցից՝ of which :								из них:
փոշի dust	2020.00	-	-	953.09	974.98	1504.79	1390.98	пыль
ծծմբական անհիդրիդ sulphur anhydride	0.04	0.04	0.04	0.06	0.06	0.06	1.98	сернистого ангидрида
ազոտի օքսիդներ nitric oxides	9.20	9.20	9.20	9.20	9.20	9.20	40.30	окислов азота
ածխածնի օքսիդ carbon monoxide	44.0	44.0	44.0	74.00	74.00	74.00	441.26	окиси углерода

114. ԶՐԱՅԻՆ ԱՎԱԶԱՆՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ՎՆԱՄԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄԸ
HAZARDOUS EMISSIONS INTO WATER BASIN
ВЫБРОСЫ ВРЕДНЫХ ВЕЩЕСТВ В ВОДНЫЙ БАСЕЙН

(տոննա) (tons)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	(тонна)
Ընդամենը արտանետվել են վնասակար նյութեր Total emission of pollutants	50.01332	86.1516	118.653	373.4256	371.8936	376.6086	374.833	Всего выброшено вредных веществ
դրանցից՝ of which :								из них:
կախված նյութեր suspension	47.475	44.688	37.228	126.6314	125.0994	129.8144	128.034	взвеси
ամոնիակ ammonia	0.004	0.121	0.160	0.4840	0.4840	0.4840	0.4840	аммиак
դեմոստրացիոններ synthetic substances	0.00032	0.1933	0.136	1.5259	1.5259	1.5259	1.530	синтетические вещества
քլորիդներ chloride	0.18	38.78	80.0	242.580	242.580	242.580	242.580	хлориды
նավթամթերք mineral oil	0.15	0.1653	0.099	0.00032	0.00032	0.00032	0.00032	нефтепродукт
սուլֆատներ sulfate	2.16	2.16	0.22	2.16	2.16	2.16	2.16	сульфаты
թթվածնի կ/պահ թվով biochemical requirement for oxyden, BOD	0.044	0.044	0.810	0.044	0.044	0.044	0.044	биохимическая потребность в кислороде, ВПК

115. ԾԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ՋՐԻ ԲԱՆԱԿՆ ԸՍՏ ՋՐԾԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ
QUANTITY OF THE USED WATER BY TYPES OF WATER USE
КОЛИЧЕСТВО ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ВОДЫ ПО ВИДАМ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДЫ

(հազ. մ³)
(thsd. m³)

(тыс М³)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Ընդամենը օգտագործված ջրի քանակը Total quantity of used water	8968.8	11473.6	10479.0	16075.0	19574.4	4313.2	7459.5	Всего использовано воды
որանցից` of which:								из них:
մակերևութային ջուր surface water	7819.7	11008.6	9927.4	1537.5	18213.5	2646.7	4726.2	поверхностная вода
ստորերկրյա ջուր underground water	1149.1	465.0	551.6	537.5	1360.9	1666.5	2733.3	подземная вода

116. ԿԵՆՍԱՊԱՇԱՐՆԵՐԻ ԾԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ
VOLUMES OF USE OF BIORESOURCES
ОБЪЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ БИОРЕСУРСОВ

(մ³)
(m³)

(М³)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Ընդամենը օգտագործվել է Total used	56074.8	66284.9	88048.8	78741.1	116099.8	113514.0	107187.7	Всего использовано
որանցից` of which :								из них:
վառելիափայտ firewood	53814.0	63169.4	82102.6	72998.1	106942.5	108431.5	99362.7	на дрова
գործափայտ construction timber	2260.8	3115.5	5946.2	5743.0	9157.3	5082.5	7825.0	строительная древесина

117. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆԾԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐԸ
PAYMENTS FOR ENVIRONMENT PROTECTION AND USE OF NATURAL RESOURCES
ПЛАТА НА ОХРАНУ ПРИРОДЫ И ЗА ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЕ

(հազ. դրամ)
(thsd. drams)

(тыс драмов)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարները Payments for environment protection, and use of natural resources	33552.4	53201.7	301800.3	92347.86	462884.3	440197.2	497793.7	Плата за природопользовани е и на охрану природы
բնապահպանական environment protection	7517.6	19291.2	8512.9	8766.46	10519.51	31926.27	37563.2	на охрану природы
որից` ըստ նախնականությունների of which by directions:								из них по направлениям:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
անշարժ աղբյուրներից մթնոլորտային արտանետումների դիմաց for air polluting emissions from stationary sources	3855.3	6770.5	2901.0	1958.83	1979.22	2932.86	3279.9	за атмосферные выбросы от стационарных источников
աղտոտիչ նյութերը ջրային օբյեկտներ թափելու դիմաց for harmful substances discharge in to water bodies	841.2	872.1	761.5	748.72	740.60	764.9	777.9	за сброс загрязняющих веществ в водоемы
թափոնների տեղադրման դիմաց for waste location	2640.1	11647.1	4850.4	6058.91	7799.69	28228.51	33505.4	за размещение отходов
ԼՂՀ-ում արտադրված և իրացված շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ապրանքների դիմաց for harmful goods produced and realized in NKR	181.0	1.5	-	-	-	-	-	за товары, произведенные и реализованные в НКР и причиняющие вред окружающей среде
քնօգտագործման use of natural resources	26034.8	33910.5	293287.4	83581.4	452364.8	408270.9	460230.5	за природопользование
որից՝ ըստ ուղղությունների. of which by directions:								из них по направлениям:
բնական պաշարների օգտագործման դիմաց for use of natural resources	5097.6	5996.7	243439.5	30997.4	388358.9	347557.8	458943.4	за использование природных ресурсов
կենսապաշարների օգտագործման դիմաց for use of life stochs	20937.2	27913.8	49847.9	52584.0	64005.9	60713.1	1287.1	за использование биоресурсов